

2004

	Geografická informace - Zásady jakosti	ČSN ISO 19113 97 9832
---	---	---------------------------------

Geographic information - Quality principles

Information géographique - Principes qualité

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 19113:2002. Mezinárodní norma ISO 19113:2002 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 19113:2002. The International Standard ISO 19113:2002 has the status of a Czech Standard.

© Český normalizační institut,
2004

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány
a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

70086

Národní předmluva

Geografická informace se zabývá vzhledy jevů jako abstrakcemi jevů reálného světa se zvláštním zřetelem k jejich poloze vztažené k zemskému tělesu. Má řadu specifických stránek, které způsobují, že je sběr a následná správa příslušných geografických dat poměrně složitou a nákladnou záležitostí. Proto je přirozená snaha využít pro každou novou aplikaci geografické informace data, která byla již dříve vytvořena pro jinou aplikaci a jsou v jejím prostředí uchovávána. Při takovém druhotném využití existujících geografických dat se jeví jako klíčové zodpovězení otázky, zda jejich jakost dostatečně

uspokojuje požadavky, jež na ně klade nová aplikace.

V souvislosti s tím se dostává do popředí co nejúplnější popis jakosti geografických dat, jehož zásady jsou předmětem této české technické normy ČSN ISO 19113, která vznikla převzetím odpovídající mezinárodní normy (ISO) překladem. Uvedené zásady počítají s předmětným popisem geografických dat prostřednictvím prvků jakosti dat, které vyjadřují jejich kvantitativní jakost, a prvků přehledu jakosti dat, reprezentujících jejich nekvantitativní jakost. Prvky jakosti dat zahrnují úplnost geografických dat, jejich logickou bezespornost, polohovou přesnost, časovou přesnost a tematickou přesnost, zatímco prvky přehledu jakosti dat vyjadřují účel, pro nějž byla popisovaná geografická data vytvořena, uplatnění, v němž došlo k jejich aplikaci, a původ, charakterizující jejich vznik a následné úpravy. Pojednané zásady popisu jakosti geografických dat nejsou užitečné jen pro jejich potenciální uživatele, ale také pro jejich producenty, kteří je mohou využít při kontrole shody jakosti jimi vytvářených dat s příslušnými specifikacemi produktů a také při nabídce svých dat pro druhotné aplikace.

Citované normy

ISO 19108:2002 zavedena v ČSN ISO 19108 (97 9827) Geografická informace - Časové schéma

ISO 19109:- dosud nezavedena

ISO 19114:- dosud nezavedena

ISO 19115:- dosud nezavedena

Vypracování normy

Zpracovatel: Ing.Jan Neumann, CSc., IČ 16 507 916

Technická normalizační komise: TNK 122 Geografická informace/Geomatika

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing.Ludmila Kratochvílová

Strana 3

MEZINÁRODNÍ NORMA

Geografická informace - Zásady jakosti

ISO 19113

vydání

První

12-01

2002-

ICS 35.240.70

Obsah

Strana

Předmluva

.....	
.....	4

Úvod

.....	
.....	5

1 Předmět normy

.....	
..	6

2 Shoda

.....	
.....	6

3 Normativní odkazy

.....	6
-------	---

4 Termíny a definice

.....	6
-------	---

5 Zásady popisování jakosti geografických dat.....

.....	9
-------	---

5.1 Komponenty popisu jakosti

dat.....	9
----------	---

5.2 Prvky jakosti dat a podprvky jakosti

dat.....	10
----------	----

5.3 Prvky přehledu jakosti

dat.....	12
----------	----

6 Identifikování jakosti geografické informace.....

.....	12
-------	----

6.1 Identifikování informace o kvantitativní jakosti.....

.....	12
-------	----

6.2 Identifikování informace o nekvantitativní jakosti.....

.....	14
-------	----

7 Vykazování informace o jakosti.....

.....	14
-------	----

7.1 Vykazování informace o kvantitativní jakosti.....

.....	14
-------	----

7.2 Vykazování informace o nekvantitativní jakosti.....	14
Příloha A (normativní) Sestava abstraktních zkoušek.....	15
Příloha B (informativní) Pojmy jakosti dat a jejich použití.....	17
Příloha C (informativní) Prvky jakosti dat, podprvky jakosti dat a prvky přehledu jakosti dat.....	22

Strana 4

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle připravují technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Mezinárodní normy se navrhují podle pravidel daných ve Směrnici ISO/IEC, část 2.

Hlavním úkolem technických komisí je připravovat mezinárodní normy. Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají členům ISO k hlasování. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75 % z hlasujících členů.

Upozorňuje se na možnost, že některé části této mezinárodní normy mohou být předmětem patentových práv. ISO není odpovědná za identifikování jakýchkoliv nebo všech takových patentových práv.

ISO 19113 byla vypracována technickou komisí ISO/TC 211, *Geografická informace/Geomatika*.

Strana 5

Úvod

Sady geografických dat jsou stále více sdíleny, vyměňovány a využívány pro jiné účely než pro které byly zamýšleny svými producenty. Informace o jakosti dostupných sad geografických dat je rozhodující pro proces výběru datové sady, v němž je hodnota dat přímo úměrná jejich jakosti. Uživatelé dat se setkávají se situacemi vyžadujícími různé úrovně jakosti dat. Někteří uživatelé dat požadují pro určité účely mimořádně přesná data, zatímco pro jiné účely postačují méně přesná data. Informace o jakosti geografických dat se stává rozhodujícím faktorem jejich využití, protože technologický pokrok dovoluje sběr a užití sad geografických dat s vyšší jakostí než jaká je potřebná a požadovaná.

Účelem popisování jakosti geografických dat je usnadnit výběr takové sady geografických dat, která bude nejlépe vyhovovat aplikačním potřebám nebo požadavkům. Úplné popisy jakosti sady dat povzbudí sdílení, výměnu a použití vhodných sad geografických dat. Na sadu geografických dat lze pohlížet jako na druh zboží nebo produkt. Informace o jakosti geografických dat umožňuje producentovi nebo dodavateli dat potvrdit, jak dobře datová sada splňuje kritéria vyhlášená v její specifikaci produktu, a být nápomocna uživateli dat při určení schopnosti produktu uspokojit požadavky kladené na jeho konkrétní aplikaci.

Cílem této mezinárodní normy je stanovit zásady popisování jakosti geografických dat a pojmy pro manipulaci s informací o jakosti geografických dat.

Strana 6

1 Předmět normy

Tato mezinárodní norma stanoví zásady pro popisování jakosti geografických dat a specifikuje komponenty pro vykazování informace o jakosti. Stanoví rovněž metodu organizování informace o jakosti dat.

Tato mezinárodní norma je vhodná pro producenty dat, kteří poskytují informaci o jakosti k popisu a posouzení, jak dobře sada dat plní své mapování univerza diskurzu formálně vymezené nebo předpokládané ve specifikaci produktu, a pro uživatele dat, kteří se pokoušejí určit, zda určitá geografická data mají nebo nemají dostatečnou jakost pro jejich konkrétní aplikaci. Tato mezinárodní norma má být vzata do úvahy organizacemi zapojenými do získávání a nákupu dat takovým způsobem, který umožní plnit záměry specifikace produktu. Kromě toho může být použita pro definování aplikačních schémat a popisování požadavků na jakost.

Nakolik se zásady této mezinárodní normy týkají digitálních geografických dat, mohou být jak rozšířeny na identifikaci, sběr a vykazování informace o jakosti pro sadu geografických dat, tak rozšířeny a použity na identifikaci, sběr a vykazování informace o jakosti pro řadu datových sad nebo pro menší uskupení dat, která jsou podsadou datové sady.

Ačkoliv se tato mezinárodní norma týká digitálních geografických dat, její zásady mohou být rozšířeny na mnohé jiné formy geografických dat jako jsou běžné mapy, navigační mapy a textové dokumenty.

Tato mezinárodní norma se nepokouší definovat pro digitální geografická data minimální přijatelnou úroveň jakosti.

-- Vynechaný text --